

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$6.00
Six Months \$3.00
AT NEWS-STANDS 2c. A. COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

Kaina 2 Centai
Price 2 Cents

No. 82

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, BAL. (APRIL) 7 D., 1922 M.

METAL-VOL. VII

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILL. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

ANGLIJA IMA SPAUSTI SAVO SKOLININKUS

Ji Pati žada Mokėti Nuošimčius Suv. Valstijoms

LONDONAS, bal. 7. — Politinėse sferose pakilo nemaža sensacija gavus žinių iš Prancijos, kad Anglijos vyriausybė painformavusi Pranciją, idant ji pasirengtų mokėti Anglijai nuošimčius už skolas, pradėjus ateinančių spalio mėnesiu.

Paaikėjo, kad Anglijos izdo departamentas tuo skolų reikalu pasiuntė notą ne vien Prancijai, bet ir kitoms skolininkėms valstybėms, idant jos iki spalio mėnesio pasiruostų skolų atmokėjime.

Anglija irgi turi mokėti.

Notoje pažymima, jog Anglija nereikalauja, idant jai skolos būtų atmokamos tuojuos. Bet šiūniui kartu tik painformuoja, kad iki minėto laiko būtų progos prisirengti.

Izdo departamentas savo toje poziciją pateisina tuomi, kad Anglijos vyriausybė nusprendusi nuošimčius už skolas mokėti Suv. Valstijoms.

Anglijos skolininkės.

Anglija Suv. Valstijoms yra skolinga 3,960,000,000 dol.

Su Airija Kaskart Vis Blogiau

LONDONAS, bal. 7. — Nauji nesmagumai Anglijai del Airijos.

Anglijos vyriausybė painformuota, kad žinomas Airioj de Valera su savo šalininkais rengiasi sugriauti provizionale Collinso ir Griffitho valdžią ir vietoje anos įsteigti militarinę diktatūrą visoj Airioj.

Iš apturimų žinių suprantama, kad tenai tos perversmės gali įvykti bile dieną.

Anglijai rupi tvarka.

Anglija skaitosi airių provizionales valdžios ir Laisvosios Airių valstybės globėja. Del to, jei tos perversmės Airioje turėtų įvykti, tuomet Anglija butinai turtėtų įsimaityti.

Tam tikslui Anglija išanksto ruošia kariuomenę. Skaitlingi kariuomenės būriai sutraukiami į Anglijos pakraščius, idant, prireikus, juos kuoveikiau pervesti per Airijos jūrą.

Airioje teroras.

Tuotarpu pačioje Airioje ima veikti negirdėti daiktai. De Valeros šalininkai republikonai ima vis daugiau sėbaurtis su radikalais. Radikalų gaujos plinta po visą Airiją.

ŠNIPAMS TEKŲ ANGLŲ VYRIAUSYBĖS DOKUMENTAI.

PARYŽIUS, bal. 7. — Vieno traukinio vagonu per Pranciją buvo siunčiama anglų vyriausybės dokumentai, Genoa konferencijai skiriami. Tarpe Paryžiaus ir Laroche vagonas apipletas ir paimiti dokumentai. Tuo pačiu vagonu buvo siunčiama Italijai ir registruota pašta. Bet ji nepaliesta.

Matyt, pranezų šnipai dar buojasi nutverti slapčius anglų dokumentus.

LONDONAS, bal. 7. — Paskelbta, kad pranezų šnipų pagrobti Prancijoje geležinkelio vežami anglų dokumentai nebavo svarbūs. Delto šnipai skaudžiai apvilti.

BULGARAI AKEJA GEN. WRANGELI.

Reikalauja jo kariuomenės paleidimo.

SOFIA, Bulgarija, bal. 7. Čia apsilankė žinomas gen. Wrangelis su tikslu peržiūrėti savo kariuomenę, kuri stovi Bulgarijoje nei namie. Bulgarių socialistai tad gavo progos pakelti protestus prieš patį gen. Wrangelį ir jo čia palaikomą kariuomenę.

Bulgarių seime socialistai atstovai padavė paklausimus savo valdžiai, kam ji leidžia gen. Wrangelio kariuomenei stovėti Bulgarijoje, vesti jai militarines mokyklas, turėti savo generalų štabą ir reguliarius militarinius lavinimus. Juk tai visa peržengia šalies neutralybės principus.

Bijosi karo.

Be tų seime visos eilės paklausimų socialistai atlaikė skaitlingus mitingus, kuriuose buvo keliamas klausimas, kodėl Bulgarijos valdžia palankia gen. Wrangelui, kuris yra sovietinės Rusijos priešas. Rusijos bolševikai, sako, bus pilnai pateisinti, jei jie už tai Bulgarijai paskels karą už neutralybės peržengimą. Del to Bulgarija visai be jokio reikalo gali but įvelta naujan karan, iš to valstybei pakils nauji nesmagumai, naujas vargas ir visokios nelaimės.

Valdžia prieš Wrangelį.

Po tų visų interpelacijų ir mitingų valdžia pranešė čia gen. Wrangelio šalininkams, idant jie saugotusi kokių nors viešų ovacijų reikšti atvykusiam čia savo viršininkui gen. Wrangelui. Ir patį generolą Wrangelį painformavo, kad jis tų savo kariuomenę arba paleistų arba iš Bulgarijos išvestų kur kitur. Nes ilgiau jo kariuomenė negali turėti prieglaudos Bulgarijos sienose.

NAUJA SVETIMŠALIŲ PRIESPAUDA.

WASHINGTON, bal. 7. — Prohibicijos lyderiams reikalaujant, žemesnieji kongreso rumai pravedė prohibicijos įstatymui priedą, atkreiptą prieš svetimšalius.

Pažymėta, kad tie smetiniai, kurie bus sugauti dirbant degtinę (moonshine), bus deportuojami.

Reiškia, šimtaprocentiniams amerikonomis vienims bus "leista" dirbti ir vartoti tuos nuodus. Taip bent atrodo.

Tečias tas klausimas turės dar pereiti per senatą.

AMERIKA TURĖS AGENTUS GENOA KONFERENCIOJE.

WASHINGTON, bal. 7. — Suv. Valstijos turės savo teitytojus — agentus Genoa konferencioje, idant Amerika finansiniai nebūt nusikrausta. Kaip žinoma, konferencioje bus tarianasi apie Rusijos skolas. O juk Rusija ir Amerikai skolinga 310,000,000 dolerių.

Taigi, bus žiurima, idant ta skola nebūt kaip nors nusukta.

VOKIETIJA ATSAKO ENTENTEI.

BERLYNAS, bal. 7. — Vokietijos vyriausybė pagamino atsakymą ententes atpildymo komisijai. Pažymi, kad su komisijos reikalavimu padidinti Vokietijos gyventojams mokestis vyriausybė visai nesutinka. Nes tuomi reikalavimu komisija ima maišyti į vidujinius Vokietijos reikalus ir paliečia valstybės suverenės teises.

Kitus visus komisijos reikalavimus ir patarimus Vokietija priima. Tik stebisi, kad šioms metams nemažina ma kontribucija, kurią vargiai Vokietija įstengs atmokėti.

Iš Anglekasių Streiko

WASHINGTON, bal. 7. — Kongreso komitetas, paskirtas anglekasių streiką tardyti, energingai darbuojasi, kad kokiū nors būdu abi pusi sutalkinti pirmiau to, kuomet anglų trukumas ims grumoti šalies pramonei.

Kas tiesa, anglų išteklus yra didelis. Gal jų užteks porai mėnesių. Nežiurint to, pavojus visgi eina pirmyn. Ir jei laiku jis nebus pašalintas, paskui gali but daug blogiau. Komiteto pirmininkas Nolanas sušaukia čia ateinantį pirmadienį konferenciją anglekasių atstovų ir kasyklų savininkų.

Bet dar nežinoma tikrai, ar ta šaukiama konferencija i-

PREMIERAI KONFERUOS.

PARYŽIUS, bal. 7. — Šiandie iš Londono čia atkelia Anglijos premieras Lloyd George. Jis važiuoja Genoa konferencijon. Čia jis susitiks su premieru Poincare ir turės konferenciją.

Prancijos delegacija konferencijon siunčiama be jokių pilnų įgaliojimų. Taigi, Prancijos vyriausybė apsiginkluoja gudrybe.

KAROLIO LAVONAS PALAIDOTAS.

FUNCHAL, Madgira sala, bal. 7. — Buvusio imperatoriaus Karolio lavonas čia po iškilmingų bažnytin. pamaldų palaidotas bažnyčios mauzoleume. Sakoma, palaidotas tik laikinai. Nes paskiau bus perkeltas Austrijon.

Iš lavono širdis išimta ir pasiųsta Austrijon.

SUSIRGO SERBŲ KARALIUS.

BELGRADAS, bal. 7. — Pranešta, kad susirgo serbų karalius Aleksandras. Jau kelinta diena jis neapleičia rūmų.

KARO PADETIS NICARAGUOJ.

MANAGUA, balandžio 7. — Nicaragua respublikoj susekta sąkalbis prieš valdžią. Del to valdžia 30-čiai dienų paskelbė karo padėtį visoj respublikoj. 34 liberalai sąkalbininkai areštuoti.

POLICMONAMS SUVARYMAI.

SEATTLE, Wash., bal. 7. — Čia tarnybos metu policmonams uždrausta rukti ir gumą kramtyti.

PABĖGO 8 MERGAITĖS.

Iš valstijinės mergaitės įstaigos Genevoje pabėgo 8 mergaitės. Apie tai painformuota Chicagos policija.

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOS ATSTOVAI PAKVIESTI LONDONAN.

KAUNAS, Kovo 14, 15 ir 16 d., Londone bus tarptautinis miesto daržų kurimo ("International Garden Cities and Town Planning Association") susivažiavimas.

Tame susivažiavime bus svarstoma namų statybos, ir miestų kurimosi bei tvarkymosi klausimai, liečią visas šalis, o taip pat susivažiavimo metu bus įtaisyta paroda, kurioje bus išstatyta miestų suplanavimo pavyzdgingiausiai įtaisyty miesto dalių ir namų planai, diagramos, paveikslai ir tt.

Susivažiaviman, be "Lietuvos miestų draugijos" pakviesta taip pat "Lietuvos pagražinimo draugija", kurią atstovaus taip pat jau išvykę Londonan Kauno miesto burmistras p. J. Vileišis.

"Liet. pagražinimo draugija" įgaliojė p. Vileišį vesti Londone derybas del pasiskolinimo pavyzdingo plano ruošiamai Lietuvoj parodai.

KAUNAS. Sąryšy su brangenybe prasidėjo įvairių įmonių bei dirbtuvių darbininkų tarpe judėjimas; patiekta reikalavimai Limonado dirbtuvių savininkams padidinti mokesnį 50 nuošimčių. Darbo ir socialės apsaugos inspektorui bendrai pasitarus su darbdavių ir darbininkų atstovais, limonado dirbtuvėse streikas likviduotas. Iteiktai lentpiuvių savininkams reikalavimas padidinti mokesnį 50 nuoš. Jaučiamas judėjimas metalo dirbtuvių darbininkų tarpe taipgi. Tuo reikalu komonams uždrausta rukti ir gumą kramtyti.

SEATTLE, Wash., bal. 7. — Čia tarnybos metu policmonams uždrausta rukti ir gumą kramtyti.

PABĖGO 8 MERGAITĖS. Iš valstijinės mergaitės įstaigos Genevoje pabėgo 8 mergaitės. Apie tai painformuota Chicagos policija.

Remdamasis ypatingais įstatais, Darbo inspektorius yra išleides įvairių įmonių savininkams aplinkraštį, kur griežtai reikalaujama tam tikru laiku pristatyti reikalingas statistines žinias, liečiančias darbininkus ir darbo stovį. Nepildantieji aplinkraščio bus baudžiami.

SOC. DEMOKR. ŠULAS ARESTUOTAS.

KAUNAS. Inž. Bielskis nuteistas 7 dienomis arešto. Kovo 6 d., Kauno taikos teisėjas išnagrinėjęs bylą pil. J. Andziulio su inž. Bielskiu, nuteisė šį pastarąjį 7 dienomis arešto, arba 1,000 auks. pinigines pabaudos už išdavimą viename mitinge Palangoje 1920 m. liepos 17 d. pil. Andziulio dvarininkų papirktu agentu. Inž. Bielskis yra žinomas socialdemokratų šulas (panašus bolševikam) raginęs užpėnai viename mitinge miesto teatre, Kaune, Lietuvą dėtis sąjungon ar federacijon su Lenkija.... (L.vė).

BIRŽAI. Biržų gimnazija yra 7 pagrindinių ir 6 lygia-grečių klasių. Kaip visur, taip ir čia moksleiviai yra susisipietę į partijėles-kupeles. Tokių kuopelių reikalu kalbamosios gimnazijos Tėvų komitetas savo posėdyje priėmė rezoliuciją: "Biržų gimnazijos mokinių Tėvų komitetas, apsvaustęs klausimą apie mokinių kuopelių veikimą gimnazijoje ("Vyr. Ateitininkų", "Aušrininkų" ir "Kanklečių") ir matydamas, kad jos nieko pozityvaus nenuveikia, o tiktai bereikalingai gaisina laiką, fanatizuoja ir kelia vienos kuopelės narių neapykantą prieš kitos, kas pedagogijos atžvilgiu yra visai neileitina, — visi komiteto nariai, 1-nam susilaikius, nutarė prašyti Pedagogų tarybos uždaryti aukščiau paminėtas kupeles."

Pedagogų taryba, Tėvų komiteto rezoliuc. apsvaustęs, nutarė "Kanklečių" tuojuos panaikinti, o "Ateitininkų" ir "Aušrininkų" kupeles leisti lig kitų mokslo metų, bet jose moksleiviai tegali dalyvauti pradedant tik penktosios klasės.

VILKAVIŠKIS.

—Vasario 26 d. buvo "Žiburio" draugijos skyriaus savo salėje metinis susirinkimas. Šakelė—Puišys padarė platų politikos pranešimą bėgamuoju momentu. Skyriaus valdyba ir komisija paliktos tos pačios ir šioms metams.

CHICAGO. — Šiandie nepastovus oras; vidutinė temperatūra.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dol. baland. 6 d., buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Co.

Anglijos sterl. svarui	4.38
Prancijos 100 frankų	9.10
Italijos 100 lirų	5.20
Vokietijos 100 markų	.33
Lietuvos 100 auksinių	.33
Lenkų 100 markų	.02

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ DIENRASTI "DRAUGĄ"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdien išsiskyrus nedėdientis

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$6.00

Pusmeti \$3.00

Prenumeratos mokėti išskaičiuojama nuo užrašymo dienos ne nuo Naujo Metų. Norint perlaikyti adresą, visada reikia prisijungti ir sekinas adresas. Pinigai geriausiai atsiųsti išperkant krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO.

2334 So. Oakley Ave., Chicago.

Tel. Roosevelt 7791

KOKIA BUS TA KONFERENCIJA.

Artinasi Europos valstybių ekonominė konferencija Italijos mieste Genova. Ton konferencijon ruošiasi kuone visos valstybės.

"Mažoji Antantė", kurią sudaro Rumunija, Čeko-slovakija ir Jugoslavija paskelbė savo poziciją, kokią užimsianti toj konferencijoje.

Tuo pačiu tikslu šiomis dienomis buvo suauktas Rygon ir Pabaltijos valstybių atstovų suvažiavimas.

Varšavos valdžia, kuri pirmiau atsisakė dalyvauti Genoa konferencijoje, prisidėjo jau prie "mažosios antantės". Gi šiomis dienomis jos delegatai nupyskėjo Rygon, kad pasitarus su Pabaltijos valstybėmis.

Rygos suvažiavime nedalyvavo Lietuva. Ir tai todėl, kad suvažiavimas įsileista lenkai, didžiausi Lietuvos nepriklausomybės prieštai. Su tais sukleistais lietuviai nenori nei tartis, nei nieko bendra turėti.

Ir kokia ta bus Genoa konferencija, kuomet suvažiavus iškalno neatlaidžiai nusistatę valstybių grupių atstovai. Ar tik ne burbulas? Nes tie atstovai tryps kojomis kas tik palies jų lašinius.

"Mažoji antantė", prie kurios prisijungė ir Lenkija, nusprendė Genoa konferencijoje neleisti diskusijoms padaryti taikos sutarčių, nustatyti valstybės sienas arba Habsburgų dinastiją grąžinti Ungarijon. Gi Lenkija ypatingai priešinasi, kad Vilnius būtų grąžintas Lietuvai. Lenkus Vilniaus klausime žadėjo remti "mažoji antantė".

Tie visi "mažosios antantės" nusistatymai, tai Prancijos politika. Prancija "mažąją antantę" turi savo įtakoje. Prireikus ją sumobilizavo ir pastatys ginti prancūzų ir lenkų reikalus.

Prancijai labiausia rūpi Versailles taikos sutarties neįvykdymas. Del to "mažoji antantė" ir užsuka savo pakalikams nei mašiną prieš "sutarčių diskusijas".

Prancija pati viena neatlaiko Anglijos premjero projektų. Del to sumobilizavo visas galimas ir prieinamas jėgas idant, saugok Viešpatie, nebutų daromi koki nusileidimai Vokietijai.

Tuotarpu beveik visi sprendžia, kad Europos atgaiviniams ir atstatymams negali įvykti be Vokietijos kontribucijos sumažinimo. Kad nors Genoa konferencija nevirstų margu niekučiu!

SUSIBANKRUTAVĘ LIETUVOJE, BANKRUTUOJA AMERIKOJE.

Bal. 4 d. atspaudzinome mūsų brolių iš Lietuvos išėjimą apie pasiūstus Amerikon bedievybės apaštalus, kurie važinėja po mūsų kolonijas, mulkina žmones ir kaulina iš jų pinigus.

Ten buvo pasakyta: "Amerikon lietuviai, kurie dauguma yra katalikai, gerai suprast atsiūstus soc. liaudininkų agitatorius.

Amerikos katalikiškoji visuomenė yra garbingai pasižymėjusi gilia Lietuvos meile ir pasiaukavimu Tėvynės reikalams. Delto mes esame tikri, kad jie puikiai supras Amerikon atvykusius socialistų liaudininkų rėksnius, apleidusius Seimo darbus vardan savo partijos reikalų. Amerikiečiai supras, jog vyriausiu socialistų liaudininkų keiksmų ir šmeižtų pamatu, yra giliausia tikybos ir bažnyčios neapykanta".

Pasirodo, kad tėvynės broliai neapsiriko. Amerikos katalikų visuomenė jau įvertino socialistų agitatorius ir šit gražus jiems paliudyjimas.

Viešas Protestas.

Mes Montello, Mass. Katalikų Federacijos 9tas skyrius susidedas iš: Sv. Kazimiero Draugijos; Nuolatinės Pagelbos Panelės Šv.; Musų Savišalpa Sv. Monikos Globos, vyrų ir moterų; Lietuvos Vyčių 1-ma kuopa; L. D. S. 2-tra kuopa; Blaivininkų kuopa; S. L. R. K. A. 141 kuopa; Tretji ninkų kuopa; Sv. Roko parapijos choras; Marijos Vaikelų Draugija; Moterų Sąjungos 15

kuopa protestuojame prieš bedievybės apaštalus, L. Natkevičių ir B. Žygelių. Jie atvažinėja į Ameriką važinėja po kolonijas rinkdami aukas savo partijos agitacijos reikalams. Žinoma, mes katalikai prieš tai nieko neturėtume kad jie renka aukas, bet kadangi jie važinėdami po kolonijas šmeižia dvasiškiją, mus visus katalikus, ir mums brangią tikybą, prieš tai mes keliamo protesto balsą.

Mes prašome kad p. L. Natkevičius ir p. B. Žygelis, katalikų šmeižikai, susipažintų su Amerikos lietuviais ir pasakytų kuri srovė daugiau Lietuvos reikalus sušelpė. Neraset katalikų draugijos kuri nebutų Lietuvos Laisvės paskolos boną pirkus, šimtais ir net tukstančiais bonų esame pardavę. Paimkit L. R. K. A. Susivienijimą, už kiek bonų pirkto ir pažiūrėkit ponai! L. Natkevičius ir P. Žygelis, už kiek jūsų plauko S. L. Amerikoj jų pirkto. Mes abejojame ar yra nors vienas kunigas kuris nebutų pirkęs bonų, kai kurie net už kelis tukstančius dolerių jų pirkto. Paimkim pavienius katalikus, o vargu berasim kuris nebutų pirkęs bono.

Tepažiuriu p. L. Natkevičius su p. B. Žygeliu į tas draugijas kurias valdo jų vienminčiai, ar daug tos draugijos paukavo Lietuvos reikalams ir ar daug bonų išpirko. Jos dažniausiai ne tik kas nepirko Lietuvos Laisvės Paskolos bonų, bet daug buvo tokių kurios per visokių spaudžintus lapelius, laikraščius ir susirinkimus viešai agitavo ir agituoja prieš paskolą. Net parsitraukdavo tokius pats socialistėlius kaip jų kaip išgirsite, kad katalikai rengia prakalbas su tikslu parinkti aukų Lietuvos reikalams ar parduoti paskolų bonų ir su jų pagalba varydavo didžiausias agitacijas prieš rėmimą Lietuvos.

Tai pasirodo kaip jums Lietuvos reikalai rūpi ir jūs drįstate katalikus šmeižti, kurie čia Amerikoj ir tėvynėje Lietuvoje neša didžiausią tautos pareigą našta.

Tat mes visos Amerikos Katalikai turėtume išnešti didžiausius protestus prieš tokius šmeižikus. Ir mes katalikai turėtume įsidėmėti kokią jie mums laisvę Lietuvoje gamina. Jūs katalikai dėkit pinigus, pirkkit bonus, o kaip Lietuva bus

JO ŠVENTENYBĖS BENEDIKTO XV MIRTIES DELEI.

N-1. Iš Vatikano, 1922 m. vasario 6 d.

Gerb-sias Pone, Malonu man siųsti Tamstai čia-pat pridėtą aukštos vertės Autografinį Laišką, kuriuo Šventas Tėvas maloniai teikėsi kreiptis į J. E. Poną Lietuvos Respublikos Prezidentą, kad jam pranešus savo iškilimą į Sv. Petro Sostą.

Teikis, Jūs Malonybė, pasisųdinti Popiežiaus Autografo sulig jo aukštojo pasikyrimo ir priimki mano gilius pagarbus jausmus, su kuo pasilieku.

Jūsų Gerb-sios Malonybės palankus tarnas Kard. Gasparri.

Originalui atitinka:

Gerb. Kan. Jurgiui Narjauskui Lietuvos Vyskupų Romoje Atstovui.

J. Macevičius,

Atstovybės prie Sv. Sosto

Sekretorius

(Priedas: Popiežiaus Autografas).

Šventasis Tėve,

Turėjau garbę gauti Šventos Romos Bažnyčios Kardinolų Sv. Kolegiomo laišką iš š. m. sausio 22 dienos.

Didžiai nuliūdę del skaudžios žinios apie Jo Šventenybės Popiežiaus Benedikto XV mirtį, Lietuvių Tauta ir aš pats, prašome Sv. Sostą priimti mūsų giliausio gaileščio ir didžiausio užuojautos pareiškimą. Mes niekuomet ne

laisva tat jūs dvasiškiai ir visi katalikai" galit sau važiuot iš Lietuvos su savo tikyba, gi mes socialistai liaudininkai su savo profesionale sąjunga prieky raudonus ribinukus prisiege ir vietoj "Lietuva Tėvynė Musų" užtrauksime socialistų bedievių linmą.

Rezoliucijos Komisija A. L. R. K. Rederacijos 9-to skyriaus valdyba

M. Kamandulis, pirm., K. Pileckas, rašt.

Daug karčios tiesos išpleškino akysna. Pažymėtina, kad ne redaktorai ar katalikų vadai kalba, bet patys žmonės, jau tiek susiprato, kad neleidžia savęs išnaudoti ir drąsiai gina savo teises.

Taigi netik socialistai Lietuvoje subankrutavo, bet ir Amerikoj bankrutuoja.

užmiršime tėviško gerumo, kurį Jo šventenybė visuomet mums rodė ir kurį visai ypatingu būdu mums įrodė pačiu sunkiausiu militarinės okupacijos metu įsakydamas 1917 m. gegužio 27 diena visame pasaulyje Rinkliavą.

Mūs didžiausio liudėsio metu atėjo žinia, jog Apvaizdai patiko iškelti į Apaštalių Sostą naują Kristaus Parinktąjį gerbiamam asmeny Vyriausiojo kunigo Jo šventenybės Popiežiaus Pijaus XI.

Šventasis Tėve, pirmas tarp visų, kurie buvo iškelti į Sv. Petro Sostą Tamsta buvai asmeniškai atsilankęs Lietuvoje, ir tuo būdu galėjai arčiau pažinti mūsų dvasinius reikalus. Giliu jausmu mes užlaikome mūsų širdyse neišdildinamą atsiminimą anos dienos, kuomet mes, tam jau dvieji metai suėjo, gavome iš Tamstos rankų Apaštalių Palaiminimą.

Prie progos iškelimo Jūsų šventenybės į Apaštalių Sostą, džiaugiuosi, pareikšdamas Tamstai Lietuvių Tautos ir mano paties vardu nuolankius pasveikinimus ir mūsų gilius ir nuolatinės pagarbus jausmus.

Turiu garbės pareikšti Jūsų šventenybei mano giliausiojo nuolankumo.

Pagaminta. Kaune 1922 m. vasario mėn. 22 d.

Jo šventenybei Popiežiui Pijui XI

Roma.

A. Stulginskis.

E. p. Lietuvos Respublikos Prezidentui.

Originalui atitinka:

J. Macevičius,

Lietuvos prie Sv. Sosto Atstovybės Sekretorius.

PAŽINKIME PRIEŠUS.

Kada kalbame apie savo idėjų priešininkus, mes visada atsiminkime, kad dabar mes turime vieną priešininką, t. y. bedievišką socializmą. Būvo seniau pas mus dvi bedievių partijos: socialistų ir tautininkų (tos tarp savęs buvo dar pasiskaldžiusios). Bet kada Lietuvos socialistai liaudininkai sugriovė bloką su krikščionimis demokratais ir nuėjo talkon kitiems socialistams, tada ir Amerikos bedieviai tautininkai prisijungė prie socialistų ir visi stojo vienu frontu prieš katalikus.

Mes, katalikai savo tarpe turime irgi visokių politinių nu-

sistatymų žmonių. Bet visus mus vienija meilė tikėjimo ir meilė Lietuvai.

Tad dabar ir stovi viena prieš kitą dvi pajėgos: bedieviai ir katalikai.

Kas mums katalikybė, tai jiems bedievybė. Tai jų naujas tikėjimas į žmogų-beždžionę. Tik skirtumas dar tas, kad mes ne vien tikėjimą mylime, bet dar ir Lietuvą, jie gi vieton tarnavus Lietuvai -- stato socializmo moną, į kurią jie ir patys nebetiki, o tik vartoja ją kaip įrankį mioniams patraukti. Ir kur jie tau norės socializmo; juk tai labiausiai subiznėjęs ir suburžuazėjęs gaivalas. Anaipatol ne socializmas jų idealas, bet geri bizniai, šiltos vietos.

Lietuvos buržuazija ir pirmieji kapitalistai daugiausia bedieviai ir socialistai. Pamatysite, kad taip bus. Kaip Amerikos piniguočiai -- statosi darbininkų geradarais, taip ir lietuviai socialistai daug šneka apie darbininkų vargus.

Bet kodėl jie žemės darbininkams pavydėjo? Kodėl jie balsavo prieš žemės reformą? (Vieni aiškiai prieš, kiti susilaikė nuo balsavimo).

Kada Vilniū dar valdo lenkai, kada lenkų legionai tyko užimti visą Lietuvą, kad tuo būdu visas darbininkų viltis sugriauti -- kodėl jie pelieka valstybės reikalus ir eina tik savo partijinio biznio vartyti?

Darbininkai myli Dievą, savo vaikučius nori derai krikščioniškai išauklėti. Kodėl jie nori tėvams atiauti balsą, kad tėvai nieko negalėtų saukti, kaip jų vaikai turi būti auklėjami? Taigi pažinkime vilkus avies kailyje. Tarpautinė masonėrija žydiškai bedieviškas socializmas voržais į mūsų tautą. Su pagalba mūsų arkvailintų brolių varu brukasi ir taikosi primesti mums bedievybės žaibangas.

Ar drosimės? Ar prisimsime? Nesulaikimas jų!

Federacijos Sekret.

VALDOVO SUNUS SCE-NOJE.

Jau viena, kita savaitė pralinko, kaip Lietuvos Vyčių Chic. Apskr. Dramos Ratelis vaidino Putino dramą "Valdovo Sunus", bet mūsų spauda praleido tytomis.

Nemanydamas tikros kritikos rašyti, tik keletą pastabų, norėčiau padaryti. Tas veika-

las pilnai prilygsta Šekspiro tragedijoms, todėl vaidinant ji reikalinga gabių artistų. Ne užtenka būti mėgėju, bet reikia būti tikru profesionalu. Mes amerikiečiai, deja, profesijonai neturime, arba jie ne mums tarnauja, užtat ir negalime kažko reikalauti iš mūsų artistų -- mėgėjų.

Jie stengiasi parodyti visus savo gabumus, nors dailės žvilgsniu ir daug trukumų galima pastebėti. Taip atsitiko ir su "Valdovo Sunumi".

J. Balsiui, Krūšnos rolėje, kuri yra svarbiausia, jeigu ir negalima būtų daug prie kaitų daryti akcijos žvilgsnių, tai didele buvo silpna, todėl ir ne atvaizdino visų valdovo ypatybių, ypač jo autoriteto ir galybės.

Milda Balsienė--Danguolės rolėje tikrai buvo simpatinga, taip pat A. Benaitis burtininko ir p. Pivarunas Kirmio rolėse buvo geri savo gyvu vaidinimu.

Tikrojo Valdovo ir Krūšnos Sūnų rolėse p. p. Vilimas ir Šrinbas buvo per daug monotoniški ir užtat savo vaidinimų nedarė įspūdžio. Jautai, kad nebuvo gerai suprast savo rolių.

Kitos antraeilės rolės vienos geriausios, kitos silpniausios buvo, atliktos. Per visą vaidinimą kankino ta mintis, kad veiklas buvo persunkus, užtat visos vaidintojų pastangos nesukėlė publikos upo ir nesuteikė pilno patenkinimo.

Atsiminus "Keistutį" ir "Rutvilę", kuriuodu veikalu ty patys asmenų nesulyginamai daug geriaus buvo atvaizdinti, gaila, kad šiuo sykiu nebuvo tokio pasisekimo.

Baigiant tą keletą pastabų ir norint įžeisti mūsų pasižymėjusių artistų -- mėgėjų, norėtume jiems patarti, būti atsargesniems ateityje, išsirenkant veikalus vaidinimui. "Valdovo Sunus" tai mūsų Gamletas ir turiniu ir forma, užtat norint įsiai tinkamai atvaizdinti netik reikia ilgų studijų, bet ir reikia būti patyrusiu artistu -- profesionalu.

Jaujimo prietelius.

NAUJA KNYGELĖ.

Ką tik iš spaudos išėjo "IŠ VERGIJOS Į LAISVĘ". Labai gražus pasiskaitymai.

Kaina 5c.

"Draugo" Knygynas, 2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

PUMPURĖLIS.

Tyras, rausvas pumpurėlis, Iš pavėsio pasikėlęs, Į saulutę kaitrią, šviesią Savo kuklią galvą tiesia. — Kilk, saulute, kilk, meilioji. Tu taip glostai, taip vilioji! Kai tik tavo spinduliais Man laimuzė nusileis, Aš pražvelgsiu, pražydėsiu — Ir iš slepiančių pavėsio Giliai prasmegs per smėlį, Pajuto baisy apmaudą Ir bliovė ožišką raudą: Igriso piemens ir tvoros Ir musės, vapsos nedoros, Lupt barzdą, atrajų krimst... Verčiau į kudrą nugrimzti... Ten matos žvaigždės ir menno. Pakrantės, linksta nuo šieno... Tai kam man vargti ir mirti, Palaima galint sau skirti?"

Ir į naują kvapų žiedą

Pflastakėlis saule rieda.

Putinas.

DVEJŲ OŽIŲ ISTORIJA.

I OŽYS.

Ožys prie kudros stovėjo, Sušilęs troško jis vėjo. Pamatęs savo šešėlį Giliai prasmegs per smėlį, Pajuto baisy apmaudą Ir bliovė ožišką raudą: Igriso piemens ir tvoros Ir musės, vapsos nedoros, Lupt barzdą, atrajų krimst... Verčiau į kudrą nugrimzti... Ten matos žvaigždės ir menno. Pakrantės, linksta nuo šieno... Tai kam man vargti ir mirti, Palaima galint sau skirti?"

Ikaitės tarė: "vien's, du, trys!" Ir kudron šoko mūs ožys. Pykšt-Pokšt.

II OŽYS.

Ožys prie kudros stovėjo, Savan šešėlin žiūrėjo: Pamatęs tikrą baldyklę Suprato Dievo taisyklę: Nereik man jokios gražybės Grąsinant priešų daugybei... Ne, neisiu trinkties į pirtį; Gal mano priešai imt girti, Prie savo rinkinių priskirti, Na, ir paskubint man mirti. Laikysiuos dvokiančio kvapo, Tas mane gelbsti nuo kapo. Jei bučiau švelnus kaip šilkas, Tuoj piautų mėsius, ar vilkas, O vien per savo šiurkštumą, Ir šiandien graužiū štai krumą. Darau si priešams nesmagus. Jie graibsto viščiukus, paršus, Turėdam's barzdą ir ragus

O ožio kvapas jiems aršus... Taip mirė nuo savęs genu Ir ožio laime gyvenu.

Pykšt-Pokšt.

Prierašas: Rašytojas gavo noro šias eilutes rašyti, perskaitęs "Kelias į Šviesą", 50 puslapio "Ožį". Manau, kad vaikams reikia daugiau teisybės, bet ne iškraipytų minčių skelbti. Pykšt-Pokšt.

Red. pastaba. — Nei pirmas nei antras "Ožys", mūsų nusimanymu, negali būti auklėjimo pavyzdys vaikams.

Pirmas ožys rauda, verkšlėna ir nusi-minęs šoka į kudrą; antras ožys savo dvokimu barzda ir ragais nepavydėtina laime gyvena.

Tečiau yra žmonių, kurie turi bendrų ypatybių su pirmu ir antru ožiu.

Vieni dvasios paliėgieliai, neturį inici-jativos, susnūdę Molio Motiejai tik skundžias savo bėdomis -- vargais. Iš jų pedidesnė nauda negu iš to ožio kurs "viens, du, trys ir šoko kudron mūs ožys".

Kiti vėl pasiputeliai, pabalδος, egoistai, greičiaus pasiriję visą orą savo kvapšniu užteršti, negu nusilaūžę sau puikybės rage-lius stoti su kitais į rimtą visuomeninį darbą. Ir jie rugsta savo "laimėje", kitų nei kiek nelaimine.

Deja, pirmos ir antros rūšies "ožių" mums netrūksta. Tenebunie jie mums sekimo pavyzdys.

Bet ir Tamista, Antrojo Ožio autoriau, ar tik nebisi kiek ji pasekė? Siunčiant raštus Redakcijon prašome visuomet padėti savo tikrąją pavardę, kuri bus tik mūsų žinioje, o šiaip nenoromis tenka mesti įtarimo šešėlį.

Jeigu apsirinkame, iš kalno prašome atleisti. Ne mūsų kaltė, Tamista esi to įtarimo priežastis.

DARB

Katalikų šo ir aiškų visų soc. dami dar juos apga ir jų leidžia darb po rauda ta veliava taip kad darbinink socialistm bo žmones kelti kap sako, ku bus sugri listai įku jų. To roj svaiginam taip yra, iš to, kok gyvuoja Musų soc Rusijos n cialistine. tinė. B savęs nev nojo krau ševikais j tumo kita kad ji ne prie socia gimo.

Apie so joje mes žinių iš "Pravda."

Anot to ninkų tary rinko stati padėjimo. įstaigos M tik 86-se is dirba 8 va yje pramo ninkai dirb dienoje. 4 12 valandų kiose pram bo laikas bama po 1 dų dienoje.

Kai kurie mo įstaigo ninkų per to šviesos.

paroje pra Taip yra skvoje, kur ji socializm rbininkams

Kituose sąlygos dar ninkai var po keliolika Antai Dono bininkas ne venimą, pr valandų pa

Tai koks tiems, kuri vadų ir pri lizmo. Te gali supra žadėjimai y nės. Visgi tikių, kurie tiki ir seka šulus -- va pasekėjus v jun, bet ve tin.

Lietuviai gokitės soci tojų!

SĖJIKAS.

DARBININKŲ APGAU- DINĖJIMAI.

Katalikų spauda dažnai rašo ir aiškiai įrodo, kad lietuviškų socialistų vadai, žadėdami darbo žmonėms rojų, juos apgaudinėja. Tie vadai ir jų leidžiami laikraščiai šaukia darbininkus organizuotis po raudonąja vėliava. Sako, ta vėliava esanti tarptautinė, taip kad kiekvienos tautos darbininkas gali prisidėti prie socializmo. Jie kviečia darbo žmones bendrai su jais pakelti kapitalizmui kovą. Ir sako, kuomet kapitalizmas bus sugriautas, tuomet socialistai įkurs darbininkams rojų.

To rojus žadėjimai yra svaiginamoji apgaulybė. Kad taip yra, mes visi įsitikiname iš to, koks šiandien „rojus“ gyvuoja socialistinė Rusija. Musų socialistai socialistinės Rusijos nenori pripažinti socialistine. Sako, tai bolševistinė. Bet bolševikai kitaip savęs nevadina, kaip tik grynąjo kraujo socialistais. Bolševikais juos praminė iš piktnaudžiavimo kito socialistų srovės, kad ji neleistų ten prisidėti prie socialistinio rojus steigimo.

Apie socialistinį rojų Rusijoje mes patiriame oficialių žinių iš bolševikų oficiozo „Pravda“.

Anot to laikraščio, darbininkų tarybos Maskvoje susirinko statistikų iš darbininkų padėjimo. Iširta 695 darbo įstaigos Maskvoje. Iš tų visų tik 86-se įstaigose darbininkai dirba 8 valandas dienoj. 510-ye pramonės įstaigų darbininkai dirba po 9 arba 10 val. dienoje. 44-se dirba po 10 ir 12 valandų. Gi visose smulkiose pramonės įstaigose darbo laikas nenustatytas. Dirbama po 12, 14 ir 15 valandų dienoje.

Kai-kuriuose duonos gaminių įstaigose daugelis darbininkų per visą savaitę nemato šviesos. Po 2—3 valandas paroje pramiega ir vėl dirba. Taip yra darbininkams Maskvoje, kur gyvena vyriausieji socialistų šulai, žadėję darbininkams aukso kalnus.

Kituose miestuose darbo sąlygos dar baisesnės. Darbininkai varu verčiami dirbti po keliolika valandų paroje. Antai Dono apskrityje, jei darbininkas nori pasidaryti gyvenimą, priverstas dirbti 17 valandų paroje.

Tai koksai socialistų rojus tiems, kurie klausio socialistų vadų ir prisideda prie socializmo. Tamsiausias žmogus gali suprasti, kad socialistų žadėjimai yra idiotinės svajonės. Visgi atsiranda lengvatių, kurie toms pėšakoms i-tiki ir seka paskui socializmo šulius — vadus. Šie gi savo pasekėjus veda ne kokian rojų, bet vergijon ir pragaištin.

Lietuviai darbininkai, saugokitės socialistų apgandinėtojų!

Kartą prigautas.

KELIA GALVAS RADIKALAI.

Karo metu Suv. Valstijose radikalai gaivalai neturėjo progos perdaug mulkinti darbininkus. Šalies vyriausybė suvarė jų žygius. Del to daugelis jų paspruko į užsienius. Daugiausia Meksikon. Kiti nutilo ir slapstėsi. Sulindo kur į kokius urvus ir dėstė plenus tolesniems savo veikimams.

Karas jau senai pasibaigė. Šiandien tie gaivalai jau išlenka iš savo slapinių, eina darbininkų tarpan ir išnaujo juos kursto „griausti šalies surėdymą.“

Šiandien svarbiausias jų tikslas — pagrobti į savo rankas visas didžiules darbininkų organizacijas.

Jie smarkiai puola šiandieninę demokratinę ir konservatyvę Amerikos Darbo Federaciją. Sako, ta organizacija jau atgyvenusi savo laikus. Ji neturinti energingų vadų. Ji stovinti kapitalistų pusėje. Del to didžiulės darbininkų u-nijos privalo atsimesti nuo tos Darbo Federacijos.

Senai jie mėgino pagrobti Amerikos Darbo Federacijoje valdžią. Suvažiavimuose trukšmaudavo. Gi kuomet nevyko tas atsiekti, šiandien mėgina jie tą Federaciją griauti.

Del to štai Chicago Darbo Federacijoje (kuri priklauso Amerikos Darbo Federacijai) radikalai kelia sumanymus, kad iš visų Chicago darbininkų unijų įsteigti vieną u-niją. Tą sumanymą jie stumia pirmyn, nežiurint rimtų pasipriešinimų.

Antai vėl iš Naujosios Anglijos pranešta, kad tenai radikalai agituoja visus audiminių dirbtuvių darbininkų unijas patraukti vienon didelėn unijon. Ir tai vienai didelei unijai jau gremdami pamatai.

Kas indomiausia, kad ten radikalų propagandistų prielaidos stoji kažkoks Ben Leger, aktorius iš New Yorko. Jis sako, kad darbininkai jau praaugę Amerikos Darbo Federaciją ir todėl privalo pasišalinti iš jos globos. Privala įsteigti nuosavą nepriklausomą didelę uniją. Girdi, jam pagailo besibastančių darbininkų. Del to, jis metęs savo profesiją ir stojas darbininkų priešaky. Jo tikslas — kovoti už darbininkų teises, juos vesti geresnį gyvenimą.

Šiandien radikalų propagandai atsivėrė nauja puiki dirva. Tai anglekasių streikas. Šiandien jie eina darbininkų tarpan su savo nuodinga propaganda. Ir baisu, kad darbininkai nebutų išvesti kur į pelkes ir nepalikti skursti ir badauti.

Del to, kas turi protą, tegu neklausio tų visokio plauko propagandistų. Darbininkai teapsisaugoją visų tų, kurie didelius daiktus žada, bi tik juos patraukti savo pusėn.

Nes kas tie radikalai? [Tai

Marxo „evangelijos“ skelbėjai. Tai socialistai. Tai tie, kurie į darbininkus daug visokių niekų plepa, žada jiems didelius turtus ir žemėje rojų. Pirmnėg klausyti socialistų plepalų ir jų gražių žadėjimų, kiekvienas nors mintimi tegul persikelia nelaimingon Rusijon. Tenai socialistai jau įsteigę proletariui (darbo žmonėms) „rojų.“

Radikalai gaivalai kelia galvas ir stoja pragaistigan darban. Darbininkai, saugokitės jų propagandos!

Grūdas.

ANGLEKASIAI IR GE- LEŽINKELIEČIAI.

Šiandieninis anglekasių streikas atrodo kaip paprastas reiškinys. Laikraščiai apie tai mažai rašo. Paduoda tik bėgančias žinias. Pačiu streiku visuomenė nesiinteresuoja. Gal del to, kad šiais laikais Amerikoje perdaug visokių streikų. Visuomenė su jais apsiprato.

Nežiurint to, anglekasių streikas yra didžiai rimtas dalykas. Jis pavojingas visos šalies pramonei. Ir jei anglekasių streikas gaus geležinkeliečių paramą, tuomet pavojus gali pasirodyti labai didis.

Yra žinių, kad anglekasių organizacija turi padariusi sutartį su geležinkeliečiais. Geležinkeliečiai sutiko streikuojančius anglekasius remti, dorinai. Bet kas gali pasakyti, ar kartais jie nesutiks remti juos ir aktyviai.

Geležinkeliečiai turi keletą organizacijų. Jų vadai tvirtina, kad apie aktyvų anglekasių reimą negali but nei kalbos. Sako, jei kas kalba kitaip, tas tik svajoja. Tečiaus kartais ir svajonės pasikeičia tikrenybe, kuomet darbo žmones prispaudžia vargas.

Geležinkeliečių vadai apie savo atsinešimą į anglekasius štai kaip aiškina:

[Tarpe anglekasių organizacijos ir geležinkeliečių organizacijų gyvuoja sutartis. Pasiremiant tąja sutartimi organizacijos viena kitai, prireikus, privalo teikti dorinę paramą. Tokios sutartys gyvuoja ir tarpe kitų organizacijų. Tai viskas.

Nežiurint to, geležinkeliečių tarpe jau vedama propaganda anglekasių reikale. Su prantama, tai propagandai reikia laiko. Ir jei anglekasių streikas prasitęs vieną antrą mėnesį, tuomet mes galime susilaukti netikėtų žinių. Jei tas streikas prasitęs keletą mėnesių, geležinkeliečiai nenoromis streikuos, nes jų dauguma neturės darbo. Del anglių stokos sustos darbai didžiulėse dirbtuvėse.

Tuomet, žinoma, ir plačioji visuomenė ims interesotis streiku. Nes ji streiko paliečia.

Praeity buvo keletas didelių anglekasių streikų. Bet tai buvo daliniai. Šiandien streikas yra generalis. Sustoję darbai kaip minkštųjų, taip kietųjų anglių kasyklose. Tai pirmą kartą toks generalis streikas.

Anglekasis.

PROJEKTUOJAMA VIENA UNIJA.

Chicagoje projektuojama įsteigti vieną didelę darbininkų uniją. Chicago Darbo Federacijos paskutiniame susirinkime tas klausimas buvo diskutuojamas. Padaryta net rezoliucija ir dauguma balsų priimta.

Darbo Federacija tokiu būdu seka radikalų obalsį. Su lyg to obalsio, visos unijos turėtų jungtis į vieną didelę organizaciją. Priešingai gi jos gali visai pražūti, taigi, neatlaikyti kapitalistų spaudimo.

Daugelis susirinkusių sutiko su tuo projektu. Nes Amerikos kapitalas nuolat darosi atkaklesnis, vis labiau jis ima spausiti darbininkus.

Vienas karštas to projekto šalininkas sakė:

„Kovoje su kapitalu darbas privalo but bendrus ir tęmyti kiekvieną kapitalo žingsnį. Darbas privalo kovai vesti persiimti paties kapitalo

metodomis. Kai-kuriuose atsitikimuose turi imti sau pavązdį iš kapitalo. Kapitalo pusėje, pasitaikius kovai su darbu, tuojaus apsiereikia vienodos mintys, vienodos veikimas. Tuotarpu pas darbininkus truksta vjenybės, vienodos minties ir susiklausymo. Jei taip bus ir toliau, tai darbas turės pagaliau griūti ir bus visai sumaltas.“

Bet atsirado ir priešingų tam projektui. Projektuoti viską galima, bet gyvenimą bevykdinant ne viskas gerai klostasi.

Juk ir pas kapitalistus apygraimomis veikiama. Jie turi organizacijas vietines, valstijines ir nacionalines. Tai yra ir su unijomis ir kitaip negali but.

Kad tuotarpu viso darbo koncentravimas į vienas rankas yra net priešingas mūsų demokratiniams obalsiams. Kiekviena unija jaučiasi geresnė už kitą ir kiekviena unija nesutiks, kad ją kas savišokintų.

Delto projektas sujungti visas darbininkų unijas į vieną organizaciją yra negalimas daiktas.

Nežiurint to, projekto rezoliucija dauguma balsų priimta. Girdėsime, kas bus toliaus.

Proletaras.

STREIKAS AUDEKLŲ GA- MINIMO DIRBTUVĖSE.

Pasiremiant nuodugnais apskaitymais, mieste Lawrence, Mass., iš 21,000 darbininkų šiandien audiminėse dirbavos 3,000.

Pakilęs gandas, kad veikiai ir šie darbininkai neteksią darbo. Sakoma, ir šios dirbtuvės busią uždarytos, kaip seniau padaryta su dauguma, kuomet darbininkai pakėlė streiką.

Pacific dirbtuvėje dirba daug streiklaužių. Del to šalimais dirbtuvės dažnai pasitaiko susikirtimų streikininkų su streiklaužiais. Ir visuomet abi pusi turi nukentėti. Nes kuomet įsimašo polici-

ja, ši nežiuri kas streikininkas, gi kas streiklaužis. Višiams lygiai tenka.

Province audiminių dirbtuvėse streikininkams leista piketuoti dirbtuves kaip patinkama. Seniau piketavimai buvo uždrausti arba visai arba nustatytas piketninkų skaitlius. Bet kuomet vienos dirbtuvės valdyba griežtai reikalavo „injunction“ prieš du piketninkus, teisėjas Herbert atsakė išdpti „injunction.“ Jis pažymėjo, kad negyvuoją toks įstatymas išdavinėti panašius „injunction.“

Kad taip, tai dauguma dirbtuvių visai panaikino pirmiau išgautus „indzonkšnus.“

DARBŲ VIS DAUGIAU.

Iš Washingtono paskelbta, kad visoj šaly laikai eina geryn taip, kad bedarbių skaitlius belikęs jau nedidelis, su prantama, neskaitant visokios rūšies streikų.

IŠ LIETUVOS KNYGOS.

- No. S. 1. **Metodikos Etindai.** Parašė J. Murka. 50c.
No. S. 1. **Mūsų Keliai.** Parašė M. Krupavičius. 15c.
No. S. 1. **Mūsų raštų istorija.** M. Biržiškos. 112 pusl. 45c.
No. S. 1. **Muzikos Teorija.** Pagrindinims muzikos dėsiniams išmokti vadovėlis. Parašė kun. Teodoras Bražys. 45c.
No. **Mokslu pasakos,** su 23 piešiniais. Parašė Pr. Mašiotas. 25c.
No. S. 2. **Marcelė,** keturių veiksmų scenos vaidzėlis. Parašė A. Giedrius. 15c.
No. S. 2. **Mūsų Vargai** Poema penkiose dalyse. Maironis. 50c.
No. S. 1. **Mažosios Lietuvos buvusieji rašytojai** Parašė Prabočių Anukas. 45c.
No. S. 2. **Mano Taurė.** Parašė Petras Vaičiūnas. Telpa šie teatrališki veikalai: **Žodžiai ir Atbalsiai** kaina 45c.
No. S. 2. **Milda meilės deivė.** Teatrališkas veiklas. Parašė Petras Vaičiūnas. Kaina 35c.
N. 32. **Mus mažiesiems, mus mieliausiems.** Parašė Pr. Mašiotas, iliustravo P. Kalpokas. Kaina 30c.
No. 32. **Pasakėlės.** Pr. Mašiotas. 30c.
No. 26. **Pragiedruliai,** vaidmai kovos del kultūros. Antroji knyga. Parašė Vaišgantas. Kaina \$1.00
No. 26. **Planėtos ir žvaikždės,** trumpas astronomijos vadovėlis, pagal K. Flammarioną. Parašė J. Gerutis. Kaina 30c.
No. S. 1. **Religijos mokymo metodika.** Sutaissė K. J. Skruodys. 75c.
No. S. 1. **Rašybos mokslo darbeliai** dalis II. Sudarė mokytojas S. Vaznelis. Kaina 10c.
No. S. 2. **Sniego karalaitė.** Keturių veiksmų, penkių paveikslų drama vaikams su dainomis. Vertė V. Plaušinitis. 25c.
No. S. 1. **Senovės Istorijos apsakymėliai,** dalis I Rytai — Graikija. Iš rusų kalbos vertė J. Jablonskytė. Kalbos žiūrėjo St. Dabušis. Kaina 50c.
No. S. 1. **Sventos Zitės tarnaitės iš miesto Lukos gyvenimas ir stabuklai.** Parašė kun. K. Reidl, draug. J. Vertė iš lenkų kalbos M. Kaina 15c.
No. S. 3. **Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis** J. Šlapelio. 25c.
No. 3. **Sveika ir skaisti Mergaitė.** Higiena I dalis. Sutaissė ir išleido Skinderis. 15c.
No. S. 3. **Sveika ir graži moteriškė** Sulyg gydytojų Bilčų ir kitais pirma dalis. A. Skinderis. 15c.
No. S. 1. **Šiltieji ir šaltieji kraštai.** Pr. Mašiotas. 25c.
No. 32. **Skaiciaus Pradžiamokslis.** Laisvai vertė Esmaitis. 50c.
No. S. 2. **Tikėjimo klausimai,** Parašė J. Gerutis. 75c.
No. S. 2. **Vainikai.** Naujesniosios poezijos antologija. Spandai paruošė K. Binkis. \$1.00
No. 1. **Vaių knygėlė** su paveikslėliais. Vaikams labai gražus pasiskaitymėliai. Kaina 15c.
No. S. 2. **Vargelių žiedai,** Eilių rinkinys R. Zibuntas. 25c.
No. S. 3. **Vaių Teatras.** Komediėlės: Cyp. cyp. cyp. Mian. mian. mian. Grybų barnis. Barbutė piemenėlė. Parašė Sofija Čiurlionėnė. 25c.
No. S. 1. **Žinojimas ir tikėjimas fizikoje.** (Lekeija skaityta Petrogrado universitete pradedant rudeninį semestrą 1915 m.). Iš rusų kalbos vertė J. Masiliunas. 10c.

“DRAUGAS” PUBL. COMPANY,
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

BLAIVYBĖS DIRVA.

Darbininkai ir Blaivybė.

Jei pažvelgti į prasidėjusį pas mus gėrimą, tai net plačiau šiausias. Kas atsimena laikus prieš karą — tas pasakys, kad tuomet taip dar negėrė kaip dabar. Jau vien mūsų miestų krautuvų langai parodo, kad degtinė viską ir visur užviešpatavo. Jos pilna ir duonos krautuvėse, ir maistinėse, ir ukio padargų krautuvėse, ir šmėro, ir dažų krautuvėse. Geria kas turi pinigų, geria kas neturi. Kas neturi, tai degtinei pasivagia, kyšį paima, ką nors sušmugteliuoja.

Be to, kad tas labai kenkia mūsų visuomenės dorai, pačiai valstybei dėl tokių girtuoklių valdininkų tenka daug nesmagumų ir nelaimių pergyventi. Kodel šiandien pas mus tiek daug laužo įstatymų, kodel net patys valdininkai nurodo kaip juos sulaužyti? Tai padaro degtinė ir jos noras ją gerti. Neperseimai „Laisvėje“ buvo paskelbta žinutė iš Šiaulių, kaip darbininkas norėdamas parduoti žemės, prigrūdė valdininką, o tas su miliejiškais pargabeno viršaitį ir privertė išduoti jam pažymėjimą, kad valdžius leidžia tam dvarininkui žemę parduoti. O kiek tokių atsitikimų, apie kuriuos laikraščiai nepraneša.

Ką jau bekalbėti, kiek kenkia alkoholis darbininkams. Visų pirma darbininkas, kovojęs dėl savo buvio pagerinimo, ten kur vyrauja girtuoklystė, sutinka daug kliūčių. Neblaivi visuomenė nemokės suprasti darbininkų reikalų, neblaivūs valdininkai yra biauuri liga, kuri ešėda visuomenės tvarką, visuomeninę dorą. Iš kitos pusės, labai plačiai įsiskėnijusi darbininkų tarpe girtuoklystė tiesioginiai padidina darbą žmogaus gyvenimo skurdą ir vargus. Maža to, kad girtuoklystė išplėšia iš darbininkų šeimos sunkiai uždirbtą skatiką ir verčia ją badauti, mažina, kad girtuoklystė žudo dar-

bininko ir jo šeimos sveikatą, — girtuoklystė pakerta visas darbininko jėgas ir norą kovoti dėl savo buvio pagerinimo ir dirbti visuomenėje. Degtinės nuuodintą žmogus negali suprasti plačiai ir aiškiai visuomeninių reikalų ir nemokės surasti, numatyti tinkamų kovos ir darbo būdų bei priemonių. Girtas protas nesupranta organizacinio darbo reikšmės, degtinė pasiskendusi širdis neatjaus vargo kito žmogaus, degtinė palaidota sąžinė nemokės atskirti gera nuo bloga. O kur nėra blaivios minties, kur nesuprantama kas gera, o kas bloga, ten darbo žmogus neras teisybės, neras paramos. Dėlto darbo žmonės turi galvą gale suprasti, kad girtuoklystė yra toks pat baurus darbininko priešas, kaip ir visi išnaudotojai ir engėjai. Ir dėl to sunkiose kovose dėl savo buvio pagerinimo niekuomet nepamirškime, kad girtuoklystė taip pat yra mūsų priešas; nepalikime jos nepastebėję; jei mes ramiai praeisime pro girtuoklystę, ramiai į ją žiūrėsime, tai vieną gražią dieną pajusime, kad girtuoklystė viską palaidojo, ką mes buvom iškovoję. Dėlto, kuomet mes girdžiame mūsų blaivybės apaštalių balsą, mes karštai ir širdingai jį sveikiname. Blaivybė sustiprina mūsų kuno ir dvasios jėgas ir užtikrina mums sekinimą baigti savo kovą. Dėlto Lietuvos darbo žmonės privailo visur remti blaivybę ir kovoti su girtuoklyste. Ir mes tikime, kad ir blaivybės platinime Lietuvos darbo žmonės parodys tą galingą jėgą ir vienybę, kurią jie yra parodę kovoję dėl mūsų nepriklausomybės. Darbo žmonių pasitogomis ir jų kruvinomis aukais tapo atstatyta mūsų darbo Tėvynė, tad, reikia tikėtis, darbo žmonių dvasios stiprumu bus panaikinta Lietuvoje girtuoklystė ir įgyvendinta blaivybė. Mūsų širdys,

IEŠKOKIME KITOKŲ PASILINKSMINIŲ.

„Užeinam išsigerti po porą stiklų alaus“ — bus linksmiau“ — taip sako šandie tikstančiai mūsų draugų ieškodami progos šiek tiek atsikvėpti nuo kasdieninių savo rūpesčių — darbų. Ir tikrai išrodytu kaip ir tiesą turi — nes žiūrėk nuėjo į karčiamą išsimetė po keletą stiklų — ir jau juokiasi dainuoja, šukauja. Tų vargų kurie jį slėgė jau nebeįjunta... Išrodytu, kad išsigerti yra nekalts dalykas — taigi leistinas. Bet tai tikras apsirikimas. Čia nekalbėsime apie tai, kad sulig medicinos mokslo degtinė (ir alus — tik šis mažiau) kenkia žmogaus sveikatai, sugadindama jam pilvą, kepenis, širdį. Be ilgų prirodinėjimų — tik pasižiūrėkim, kaip išrodo girtuoklis! Kiekvienas iš mūsų tokius pažįsta užtektinai.

O ką jis pridaro girtas budamas? Pirmiausia prageria visą savo uždarbį. Už jo vargšo darbininko pinigus uždirbtus sunkiu darbu — vaikščioja kasdien gražiai pasirodęs, pilvą išpušęs karčiamos savininkas. O jis pats ir jo vaikučiai ir žmona šventomis dienomis uždaro neturi. Kas tuomet jam per linksmybė, matant išblyškusių ir liudnus savo vaikelių ir žmonos veidelius? Kas per linksmybė pasigėrus gulėti purvyne, kaip kiauilei, ar stipti kur nors patvoryje žiemos metu?

Kas per linksmybė — išsi-pagiriojus, kuomet galva skauda, visas kaip sumuštas, drabužiai purvini, pinigai žydi pragerti, o namie mėsos nė kramtelio ir duonai barga pa-imta.

Pasakysite: nereikia daug gerti, tik vieną kitą stiklėlį — tai daug nepragersi ir nepasigėrsi! — Taip kalbėjo visi mūsų mintys su tais, kurių vėlavoj yra įrašyta: *Taigi girtuoklystė! Mes džiaugsmingai sveikiname juos ir jungiame savo jėgas su jų jėgomis, ir esame tikri, kad tuo būdu greičiau savo tikslo pasieksime.*

(Liet. „Darb.“)

Imams žinoma girtuokliai. Ir jie kuomet pirmą sykį ejo karčiamon — ir jie save taip raminio: daug negersiu — namon grįšiu su visais pinigais ir blaivus. Tiesa jie pirmą, antrą, trečią ir gal dešimtą kartą mažai pragerė ir namon grįžo nepasigėrę. Bet užtat jie vis labiau ir labiau girtuokliauti, pasidarė įpratusiu reikalavo ją išgerti, daugiau susirado stiklelio draugų. Išgėrimas tapo papročiu, galop liga ir dabar pažiūrėk, kas iš to mūsų gero doro žmogaus, kuris dar ir gyveno nieko sau ir vaikus aprėdydavo ir gerai pavalgydavo? Šandie jo šešėlis liko — jo šeimos kaip pragaras.

Taigi gėrimas — joks pasilinksminimas. Sakysite gal aš visai nepripažįstu pasilinksminimų. O ne. Aš žinau, kad žmogaus gamta reikalauja ret karčiais prasijudinti, išsiskaidinti nuo kasdieninių jo rūpesčių. Pasilinksminimai jei jie dori — net ir sveikatai labai reikalingi. Ir juo žmogus daugiau dirba — juo sveikiau jo kūni ir dvasiai retkartiniai pasilinksminimai.

Be degtinės nė alus jų neduoda. Tai ieškokim kitur. Rengime savo vakarelius ką nors linksno lošdami. Jie kartais naudingi ir protui, kaip suteikia daug žinių. Rengime dainų vakarelius, dorus šokius, žaislus.

Miesto darbininkams ypatingai daug paudos gali suteikti gegužynės. (Tik žinoma be degtinės).

O sportas kiek smagumų ir naudos suteikia ypač jaunomenei!

Pagaliaus pats rimčiausias pasilinksminimas — tai skaitymas gražių apysakų, Lietuvos istorijos ir šiaip iš pasaulio tautų gyvenimo padavimai.

Ir tikrai laikas būtų, kad Lietuvos darbininkai ieškotų kelių pasilinksminimams. Mano nuomone būtų reikalinga, kad kiekvienas Darbo Federacijos skyrius išrinktų iš savo tarpo, komisiją kuri rūpintųsi nors retkarčiais rengti tokius dorus pasilinksminimus.

Taip jau daro, kai kurie skyriai. Kiek tenka patėmyti ypatingai daug organizuoja Kauno Tilmano fabrikas

ŽMOCUS — ŽVĖRIS.

Vienas darbininkas. Kol negėrė alaus, degtinės, laimėn-gai gyveno su savo šeimynėle. Bet kaip tik pradėjo alkoholinius gėrimus vartoti, e-mė vis labiau ir labiau girtuokliauti, pasidarė įpratusiu girtuokliu ir žvėriškai pasiel-gė su savo žmona ir vaikiais.

Pakliuvęs už tai į kalėjimą Berlyne, jis emė apgailėti savo nelaimingą gyvenimą ir biau-rėtis savo negerais darbais. Iš kalėjimo jis parašė laišką klebonui tos parapijos, kame jis pirmą gyveno. Tas jo laiškas, kurs paskui atspauzdintas viename darbininkų laikraštyje, taip skamba: — „Gerbiamasis Kun. Klebone! Pirm ketverių metų, gerbiamasis Kunige, palaiminai mūsų moterystės ryšį. Iš pradžių abu su žmona gyvenovome ramiai ir laimingai. An-trais metais po vestuvių užgimė mudviem sūnelis, ir mudu pasijutovome dar laimingesni be esą. Niekio mums netruko, buvome geras darbininkas ir daug užpelnydavome, taip galvėjovome gyventi be rūpesnio apie kasdieninę duoną.

Tečiau greitai laiku mūsų dirbtuvėje prasidėjo streikai. Nuo to laiko kasdien karčiamoje atlikdavome visokius pasitarimus, išgerdami žinoma, nemažai alus ir degtinės ir dažnai girtas namon sugrįždavome. Pragerdavome karčiamoje visas pašalpas, kuri-rias gaudavome aš ir mano draugai; mūsų gi žmonos su kudi-kiais turėjo pačios savi-mi rūpintis ir ne kartą badą kentėdavo. Mano žmonai ir-gi nė geriau sekėsi: Tiesa, ji-tymas gražių apysakų, Lie-tuvos istorijos ir šiaip iš pasa-luo tautų gyvenimo padavi-mai.

Ir tikrai laikas būtų, kad Lietuvos darbininkai ieškotų kelių pasilinksminimams. Mano nuomone būtų reikalinga, kad kiekvienas Darbo Federacijos skyrius išrinktų iš savo tarpo, komisiją kuri rūpintųsi nors retkarčiais rengti tokius dorus pasilinksminimus.

Taip jau daro, kai kurie skyriai. Kiek tenka patėmyti ypatingai daug organizuoja Kauno Tilmano fabrikas

Ir vargingai šalį valdo Ir lyg džiaugsmo vasarėlė, Kur javužiai jau sužėlė: „Turiu tiesią ir pamaldžią Dirbančiojo krašto valdžią. Pasirodo valdininkų Ne grobinis, geras budas, Kad neskaudžia ukininkų, Nors užaugo šimet grudas. Išmintingai vėl tarnai Kiek uždirba — neišmėto, (Taip sukrauja jie čionai Didį turtą sau išlėto; O tėvučiai daugel myli Vaikelius, taip gyvus, tvirtus, Gint tėvynei jau paskirtus, Ir vaikeliai prieš juos tyli Su paguoda, jų nė sauso, Tvirtu, blaivo žodžio klauso; O mergelės, tartum rutos Žvilga, kvepi ir žaliuoja, Meilios, tvirtos, gyvos drutos, Ir šventumas skamba jųjų Už maružių, už plačiųjų, Tad jas vyrai greit žieduoja. Karininkų šandie norai Gilūs, kilūs ir vaisingi, Nes tėvynei gera linki

tuve nebeprisiėmė, kaip girtuokli nuo darbo nupratusi. Tat pasilikęs be darbo ant gatvės akmenų, ar dar labiau emiau save raminti svaiginančiais gėralais, nes ir kitose dirbtuvėse taipgi negalėjau darbo gauti. Pasidariau tikru alkoholio nuodų vergu, visiškai nesirūpinau nei apie žmoną nei apie savo vaikus, nes tuo laiku gimė mudviem antras kudiķis. Nors mano žmona vargšė per kiau-ras di-nas ir naktis dirbė mudviejų ir vaikučių išlaikymui, tečiau aš dažnai budavau jai piktu ir nedoru vyru.

Vieną vakarą aš sugrįžau, kaip paprastai, girtas namon ir atradau savo žmoną su mažesniu kudiķiu už krosnies besėdintį, skarmalais apsi-siautusią, vyresnysis gi sūnė-lis taipgi prastai apvilktas gulėjo ant suolo. Aš tuoj pa-liepiu žmonai, kad duotu man vakarienės, bet jinai greitai atsistojusi tarė man: — Vyrelė tu mano! Aš pati su vaikučiais šiandieną dar-nieko nevalgėme, nes jau nie-ko namie nebeturime.

Tuomet aš perpykęs rėžiau savo žmonai per veidą taip smarkiai, kad jinai sykiu su kudiķiu parvirto ant žemės. Tuom nepasitenkindamas aš pagriebiau savo brangiąją žmonelę už rankos ir sykiu su mažesniu kudiķiu išmėčiau už durų ant sniego, nes tuo-met buvo žiemos metas. Te-čiau tuom dar nepasitenki-no mano žvėriškumas. Pama-tęs ant suolo gulintį savo vy-resnįjį sūnelį, kurs žiūrėjo į mane didžiai persigandęs pla-čiai atvertomis akelėmis, pa-griebiau jį iš tenai ir norėjau taipgi išmesti už durų, bet bė-dinas vaikelis visomis jėgo-mis laikėsi už manęs nusi-tvė-ręs šaukė: — Tetušėli, tetušėli!

Nepaisydamas jo šauksmo, aš atstumiū nuo savęs nelai-mingą kudiķį ir išmėčiau jį už durų. Bet kadangi jis pa-sigriebė viena rankyte už du-rų, tai smarkiai jas užtrenk-damas aš privėriau pirštą sa-vo kudiķiui iki krauju. Paskui ramiai, tarytum nie-ko nėra buvę, aš atsiguliau į lovą, dar visiškai girtas ir už-migau nieko nemanydamas a-pie savo artimiausius.

Nepaisydamas jo šauksmo, aš atstumiū nuo savęs nelai-mingą kudiķį ir išmėčiau jį už durų. Bet kadangi jis pa-sigriebė viena rankyte už du-rų, tai smarkiai jas užtrenk-damas aš privėriau pirštą sa-vo kudiķiui iki krauju.

Paskui ramiai, tarytum nie-ko nėra buvę, aš atsiguliau į lovą, dar visiškai girtas ir už-migau nieko nemanydamas a-pie savo artimiausius.

Ant rytojan akimty ryto pa-budau jau išsiblaivęs ir primi-niau sau savo žmoną: greitai atidariau duris ir pamatiau savo vargšę su savo kudiķiu. Ai man, abudu jau buvo ne-begyvi, sustyrė. Numirė nuo šalčio.

Kaip padukės iš skausmo, aš nubėgau į policiją ir pats save apsisukdžiau. Tečiau kame yra mano bėdinas su-žeistas sūnelis! Pasigailėk mane, gerbiamasis klebone, pasirupink suieškoti vaikelį ir malonėk man pranešti, ka-me jis dabar randasi, nes be-veik mirštu iš nerimo dėl ku-dikio likimo.

O pas mus Lietuvoje ar nė-rą panašų atsitikimų? — Di-džiausias darbo žmonių prie-sas — tai alkoholio nuodai, kurie randasi degtinėje, alu-je, vyne ir kituose svaiginan-čiuose gėraluose, ir tas alko-holinis kapitalas, kurs tuos alkoholinius gėralus gamina ir platina juos žmonių tarpe. Tiktai blaiviomis galvomis ir stipriais nervais Lietuvos darbo žmonės tegalės sau ir savo vaikams pagaminti lai-mingesnę ateitį!

(Liet. „Darb.“)

KNYGOS IS LIETUVOS.

Lietuvos Geografija, M. Bir-žiškos 55c.
Kuno laiminio klausimas Lie-tuvoje. Parašė Kar. Dine-l-ka 5c.
Graudų verksmai arba V. Jė-zaus kančios mastymas. Ver-tė ir taisė kun. J. Laukaitis. Kaina 8c.
Sventą Žitą. Vertė M. ... 15c.
Gavėnios knygutė. Sutaisë kun. A. D. 5c.

Užsakymus duokite Draugas Pub. Co. 2334 So. Oakley Ave. Chicago.

KRISTAUS KANČIA — ir — GYVENIMAS.

Krutamuose paveiksluose, lietuvių kalboje. Balandžio 9, Kenosha, Wis. Balandžio 10, Cicero, Ill. Balandžio 11, Sv. Kazimiero Vienuolyne, 2601 W. Marquet-te Road. Rodys Lietuvių Teatro Ben-drovė.

DU GANDU.

Per gilybę jurių-marių, Zvilgančiųjų baltuogarių, Iš šalelės tolimosios Nuo žmonijos vargingosios Eina gandas taip sau vėju, Iš netyčių — niekadėjų: „Vargo vietoj — tai pas mus, Pas didžiuosius valdovus, Pasakysiu jums išties, Neregėsiu jau širdies! Šeimnininkas, tartum šerno Rūstus žodis linkui tarno; Darbininkas, lygiai vėjas, Dirbti darbą pažadėjęs, Niekados jo neišpildo, O dažnai jį ardo, dildo; O vaikeliai vėl švelnumo, Nuo tėvučių nehemato Ir senai nuo palankumo Vyriausybei jau atrato. O mergaitės, kaip tyruos

Išaugintos, per daug liuosos, Laksto, klykia, tartum kuosos; Kad išeina jos už vyro Nenustygsta, nesivaldo, Moterystę greit suskaldo. O-gi vyrai, lyg pelėdos, Visą naktį taip be gėdos Ieškinėja kito vėjo, Kurs į galvą jiems parėjo. Kaliniai čion prikimšti Kaltininkais iš visur, Tvankūs, šiurpus ir ankšti, Mažo lango nebetur. O elgėtos verkdami Eina sunkią čion kelionę, Kad atrastų sau malonę, Bet neatranda stumiami. Gi išblyškę valdiniai Iš sunkybės nuo senai Sautia, gaudžia ir vaitoja Ir prigauti priešais stoja Vėsti valdžią, dėti naują, Tad tironai didžią gauja Sau karėvių pasišaukia, Kad nubauds neklusniuosius, Savo žmones varginguosius. Kraujo upė tirštai plaukia, Peršnioksdama per palaukę,

Kur žmonijos valdininkai Kerštą daro kraugerinai Prieš viens kitą bevaliodams, Savas savą nudaigodams. Taip kasdieną perkarčiais Keiksmo žodžiais, lyg žalčiais, Mintą, tvysta skausmo broliai Nuo jaunystės ligi šiolei. Žs ligoto čion šaltinio Teką, trykšta vien nelaimė, Nuomaris ir skurdo baimė. Toj šalelėj svietas miršta, Sausas badas į kapus Neša žmones, kaip lapus, Jau gyventi — neperitiršta.

Iš kitos vėl ten šalelės Atskambėjo mums žinėlės Daug gražesnės ir linksmesnės, Lyg balselis mūs močiutės, Ir širdelėi jos kalbėjo Iš toli, lyg šventas varpas, Žodžiais tikro geradėjo. Kokis didis skiria tarpas Šaleles ir kaip vėl gandas Priesingas čion šandie randas: Lyg žiema, kur viską šaldo

Ir vargingai šalį valdo Ir lyg džiaugsmo vasarėlė, Kur javužiai jau sužėlė: „Turiu tiesią ir pamaldžią Dirbančiojo krašto valdžią. Pasirodo valdininkų Ne grobinis, geras budas, Kad neskaudžia ukininkų, Nors užaugo šimet grudas. Išmintingai vėl tarnai Kiek uždirba — neišmėto, (Taip sukrauja jie čionai Didį turtą sau išlėto; O tėvučiai daugel myli Vaikelius, taip gyvus, tvirtus, Gint tėvynei jau paskirtus, Ir vaikeliai prieš juos tyli Su paguoda, jų nė sauso, Tvirtu, blaivo žodžio klauso; O mergelės, tartum rutos Žvilga, kvepi ir žaliuoja, Meilios, tvirtos, gyvos drutos, Ir šventumas skamba jųjų Už maružių, už plačiųjų, Tad jas vyrai greit žieduoja. Karininkų šandie norai Gilūs, kilūs ir vaisingi, Nes tėvynei gera linki

Ir laimingai už ją stoja, Tad skaitlingi karo morai Musų priešus benešioja. O teisėjų teisingumas Toj šalelėj meilingojoj Nuo senovės išbujojo, Lyg saulelės vienodumas, Ir maldyklos visad žvilga Per ramutį savo ilgą Amžį, lygiai auksas kalba Su Aukščiausiojo pagelba, Dievo meilė begarsindams. Vai, kaip žmonės čion maldingi! Jog bažnyčion jie netingi Eiti, da-gi veik suteikia Čion beduoniui, kurs pavargo Tarpe šito svieto margo, Gausią auką, taip, kaip reikia, Kas nemato, kas negirdi, Kad čion žmonės turi širdį, Ir suprantą, ir sau žydi, Kaip kvietkeliai vasarėlė Nuo žemėlės pasikelę Angelai juos veizi, lydi...

Laimė.

FARMOS :::: FARMOS
Pas mus šioj Lietuvai apelinkej
s žinau daug visokių ukių ant par
avimo su gyvuliais ir visais pa
argais, sodais užtaisais, laukais ir
n. Klausk mane! Ukinkino, aš Ta
nistai mielai noru viską teisingai
prašysiu. Adresas:
JOSEPH GERIBO,
Scottville, Mich.

**AVIEJI REMKITE SAVAS
ISTAIGAS.**

CHICAGOJE

REKOLEKCIJOS

Aušros Vartų bažnyčioje
West-Sidėje.

Pavasari, visa ant žemės gančia atgimsta. Nes saulės spinduliai sušildo užšalusią žemę, sutirpina sniegą ir ledus ir daro ją tinkamą apdirbimui. Ukiniškai ir kurie turi daržus, arija, akėja, išrauna piktžolės ir puresna žemę, o paskui sėja javus, sodina daržoves. Taip daro geri žmonės su savo širdimi, kuri taip pat kaip kokia dirva, arba daržas, kuriame auga nuodėmių piktžolės, jei jos niekas neišdirba ir neužsėja.

Tinkamiausias laikas širdies apdirbimui ir savo sielos (dušios) nuo nuodėmių apvalymui yra. Misiijos ir Rekolekcijos.

Tokios tai Rekolekcijos įvyks Aušros Vartų bažnyčioje. Prasidės Verbių sekmadienį, po Graudų Verksmų tam tinkamu pamokslu ir tęsis per visą Didžiąją Savaitę šioje tvarkoje:

Pened, utarn. ir sereodoje: Pirmos Mišios ir apmąstymas 5 val. Antros Mišios 6:15 val. Trečios Mišios ir apmąstymas 8 val. Vakaraš per visą savaitę pamokslai ir apmąstymai bus 7:30 val. Didžiąjame ketverge, pėtnyčioje ir subatoje pirmas apmąstymas ir stacijos 5 val. Antras apmąstymas ir Mišios 8:30 val.

Išpažinčių bus klausoma išryto po pirmo apmąstymo, po pietų 3 val. ir vakarais 7 val. Pened, utarn. ir sereodo vakaraš sakys pamokslus Tėvas Vincentas Kulikauskas.

Klebonas.

Uždaryta RESTORANAS.

Sveikumo komisyonieriaus parėdymu uždaryta restoranas, 2559 So. Halsted gat., kurs atrastas baisiai nesvariai užlaikomas.

Nešvarybes susekė sveikumo departamento inspektoriai.

TROKŠTA "DRAUGO."

Kas pamato ir pasiskaityti Lietuvoje mūsų dienraštį "Draugo", tas pageidauja jį nuolat turėti ir skaityti. Užsiprenumeruoti jiems gana sunku, taigi nori gauti dovanai, bet visiems negali tėti.

"Draugo" administracija į viešas įstaigas ir daugelį pavienių žmonių pasiūnia dovanai, bet visiems negali tėti.

Amerikos lietuviai padaryti didelį džiaugsmą saviškiams Lietuvoje užrašdami jiems "Draugo".

"Draugo" administracija turi laišku, per kuriuos prašoma prisiųsti dienraštį, bet jį išpildyti jau negalima. Gal tad rasis geradarių, kurie jiems užprenumeruotų. Pini-gus galima prisiųsti "Draugo" ofisan, su pažymėjimu, kad už juos siuntinėti "Draugo" Lietuvon.

Mes skubinsime patenkinti prašančius ir iš savo pusės leisime, kiek galima, kopijausia. Administracija.

KO JIE MITINGUOJA.

Namams statyti medžio gamintojai ir pirkliai turėjo Chicagoje suvažiavimą. Nesitarė jie papiginti savo medžiagą namams statyti, bet nusprendė pakelti kovą, tiems kurie mėgina siaurinti statyti medinių namus. Mat, tuomi jiems maži namas "business."

BUVĘS LAIKRAŠČIŲ PARDAVEJAS NORI BUT TEISEJŲ.

Chicagoje kandidatų į municipalius teisėjus nori ineiti jaunas vyrukas, Joseph Burke. Jaunystėje jis pardavinėjo čia laikraščius gatvėse. Karo laikais buvo įstojes S. Valstijų armijon.

PARAPIJOS VAKARIENĖ. — GAUSI AUKA.

Roselandas. — Kovo 26 d. Visų Šventų par. svet. įvyko parapijos naujų komitetų surengta vakarienė. Ji tuomi svarbi, kad dar tokios pas mus nėra buvę.

Tikiųjų jokių nebuvo. Kas tik norėjo tas galėjo ateiti, nes niekas neklausė, ar turi bilietą, arba kad turi pirkti. Vakarienė visiems liuosa.

Pradėjus vakarienių pradžioje ir programą. L. Vyčių 8 kuopa vaidino trumpą, bet juokingą veikalėlį. Toliau sekė draugijų atstovų kalbos. Sv. Vincento a Paulio Dr. jos atstovai, p. Potkevičia, gražiai nupasakojo kaip ta draugija pradėjo kurti parapiją šioj kolonijoj. Matyt žmonės buvo įdomni tai girdėti, nes ramiai klausė. Dar kelių draugijų atstovai ir kalbėjo, bet žmonės vis laukė, įdomavo ką klebonas pasakys, nes žadėjo ką nors naujo pranešti.

Na ir išgirdom, kad yra gerų žmonių, kurie mūsų klebonui, naujos bažnyčios statymui, paaukos \$25,000. Ir tai ne lietuviai. Dabar roselandiečiams vėl didelis galvasukis. Graži auksa, bet dar bažnyčiai toli gražu neužtenka.

Dar klebonas pranešė kad važiuos į tėvynę ant vakacijų. O sugrįžęs ir pasilsėjęs galės parodyti ką galys, jog dirbant viską galima padaryti. Toliau paaiškino, kad parapijai yra reikalingi pinigai, paėmęs krabutę parinko aukų. Surinko \$107.

Klarnata ir korneta užgrojo duetą ir orkestra pagrojo overturą.

Žmonėms nubodė ant vietos sėdėti, pradėjo eiti nuo stalų. Vakaro vedėjas prašė žmonių ilgiau sėdėti, nes esą dar yra iš draugijų atstovų. Mat, jau nebuvo laiko ilgiau sėdėti, nes mūsų žmonės nemoka dantų krapti prie stalo, eina po pienesų parukyti. Dar ilgai šnekučiavo, o paskui išsikirs-tė.

Žmonių buvo gana daug, keturi stalai trisdešimt šešių pėdų ilgumo. Ir tai ne visiems buvo vietos. Mat žmonės žinojo kad šioj vakarienėj šeimininkas Moterų Sąjungos 46

IŠ DRAUGO PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAUS.

Šiuomi pranešame, kad jau vel turime dolerinių čekių kurių buvome pristigę. Taigi, kas nori siųsti į LIETUVĄ DOLERIUS, prašome tuomi naudotis.

"Draugo" Administracija.

kuopos įžymiausios šeimininkės, pp. Jucienė, Pečiukaitienė ir Simenienė. Garbė tokioms gabioms šeimininkėms. Kampinis.

LABD. SAJ. GARBĖS NARIAMS.

Dievo Apveizdos Par. — Visi Labdaringos Są-gos 4 kuopos garbės nariai-ės nepamirškite Verbių sekmadienį, bal. 9 d. vakare 8 val., atsilankyti į vakarą Dievo Apveizdos par. svet. Garbės nariams bus įteikti diplomai.

Kurie dar nesate baigę mokėti už garbės narystę, pasiskubinkite užbaigti. Tą galėsite padaryti penktadienio vakarą 8 val., bal. 7 d. susirinkime Dievo Apv. par. mokyklos kambaryj.

Valdyba.

DRAUGIJŲ DOMEI.

North Side. — Kurios vietinės draugijos esate įmokėjusios \$100 garbės narystės mokesčių į Labdaringąją Są-gą, esate kviečiamos dalyvauti vakarėly bal. 9 d. Šv. Mykolo par. svet. Bus išdalinti diplomai garbės nariams, pasivečiams ir draugijoms. Tas vakaras bus gražus, ypatingas. Komitetas.

GALESITE PAMATYTI PIKTAJĄ DVASIA.

Cicero, Ill. — Bal. 9 d., Šv. Antano par. svet., bus galima pamatyti "Piktąją dvasią", tai veikalas — begalo juokingas. Jį vaidins L. Vyčių 14 kp. artistai-mėgėjai. Tikičius, tai jau iškalno nusipirkite. Jų galima gauti pas kuopos narius ir Darbininkų Užėjogį, 1447 So. 50-th Ave., Cicero, Ill.

J. Juokys.

SVARBIOŠ PRAKALBOS.

Brighton Parkas. — Sekmadienį bal. 9 d. 4 val. po piet, N. P. P. Š. parap. svet., prie 44-toj ir So. Fairfield Ave. bus svarbios prakalbos. Kalbės J. Šalijunas, iš New Yorko, L. Fin. Misiijos įgaliotinis. Taipgi kalbės ir kitas įžymus kalbėtojas tėmoje "Lietuvos finansinė padėtis".

Bus ir kitokių pamarginimų. Taipgi norintiems bus galima nusipirkti L. L. P. bonų, arba užbaigti mokėti, kurie dar neužbaigė. Taipgi tie, kurie dar neatsiėmė bonų, tai at-eikite ir atsimekite, nes mes dabar jų turime. Kas daugiau bonų turės, tas galės daugiau žemės gauti pirkti Lietuvoj.

L. L. P. Komiteto valdyba.

ANT PARDAVIMO salunas su elektra piano orkestra, pasiduoda pigiai cash ar ant išmokėję viskas geram stovį, arba mainysiu ant mažesnio piano. Atsišaukite 7614 Maryland Ave. Tel. Dorchester 6976—1-mos lubos Chicago, Ill.

IŠ "DRAUGO" KNYGYNŲ

Ką tik gavome naujų knygų iš Lietuvos: teatro veikalų, muzikos gamtos mokslo, istorijos, apysakų, mokykloms vadovėlių ir šiaip jau pasiskaitymui gražių dalykėlių.

Taigi knygų yra įvairių. Bet kiekvienos knygos nedidelį skaičių parsigabenome, nežinodami kurios labiau patiks skaitytojams. Daugiau pargabensime kuomet matysime kurios bus labiau reikalaujamos.

Todel gi, kas naujomis knygomis interesuojasi, kam įdomu žinoti, kokia dabar yra mūsų Lietuva, — skubėkite!

Pirmiau ateisite — didesnį knygų skaičių pasirinkti galėsite. Vėliau ateisite rasite tai kas nuo kitų atliks!

"DRAUGO" ADMINISTRACIJA

2334 South Oakley Avenue

Chicago, Ill.

DAR TIK PIRMĄ VAKARĄ.

Dievo Apveizdos Par. — Neseniai susiorganizavusi Sal-džiausio Vardo Jaunikačių Dr. ja rengia pirmą vakarą šeštadienį, bal. 22 d.

Alpha.

PRANEŠIMAI.

DAUG NAUJIENŲ APIE LIETUVĄ.

Bridgeportas. — Dauguma turbut jau žino kad bus kas nors. naujo šį vakarą, bal. 7 d., 8 val. vakare, Šv. Jurgio par. svet.

Daug naujo praneš L. Fin. Misiijos įgaliotinis, p. Juoz. Šalijunas. Atėję išgirsite. Dar p. J. J. Elias suteiks įdomių žinių kaslink Amerikos pripa-žinimo Lietuvos nepriklausomybės.

Ateikite visi. Įžanga dykai. L. L. Pask. stotis.

LIET. VYČIŲ CHICAGOS APSKRICIO CHORAS TURĖS SAVAITINĖ PRAKTIKĄ PENKTADIENY, BAL. 7 D., VAKARE, MARK WHITE SQUARE PARKO SVET. VISI NARIAI-ES NEATBUTINAI ATILANKYKITE, NES RENGIAMĖS PRIE KONCERTO.

Josefa Rimkintė, rašt.

TOWN OF LAKE. — Šv. Kryžiaus parap. choro, po globa Sv. Ceelijos, mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, bal. 7 d. š. m. baž. svet., prasidės tuoju po pamaldų.

Giedoriai-ės teiksės susirinkti skaitlingai, nes yra svarbių reikalų aptarimui.

Z. Jurgaitė, rašt.

TOWN OF LAKE. — A. L. R. K. Moterų Sąjungos 21 kuopa laikys svarbių susirinkimą sekmadienį, bal. 9 d. š. m. baž. svet., pradžia 2 val. po pietų.

Gerb. narės, malonėsite skaitlingai atsilankyti į susirinkimą. Taipgi moteris ir mergaitės, kviečiamos kurios nepriklausote ateiti ir prisirašyti prie šios naudingos Moterų Sąjungos kuopos.

Z. Jurgaitė, rašt.

LOCAL 269 A. C. W. OF A. susirinkimas įvyks pėtnyčioj, 7 d. balandžio, 1564 N. Robey St., 7:30 val. vakare, Unijos svet. Visi nariai šio skyriaus malonėkite atsilankyti susirinkimam.

P. Chapas, sek.

PRANEŠIMAS

Plačiai pagarsėjęs Fotografistas, A. VOITKEVIČIUS, Fundatorius Šv. Kazimiero kapinių varpo, pagryžo iš Lietuvos ir savo name 636 West 18 Str. Chicago, Ill. atidarė PIKČERNĘ su naujausio išradimo prietaisomis. Reikalui atsitikus, eikite prie savo seno bičiulio.

"DRAUGO" KNYGYNE GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ.

Anikščių šilelis. — Vysk. Ant. Baranausko eilės	10c.
Apaštalytės Maldos Statutas. — Vertė kun. Surusaitis	35c.
Aureolė. (Oratorija) — M. Gustaitis	15c.
Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios. — Vertė J. Gerutis	60c.
Apie Kristaus Sekimą.	\$1.20
Apie Apšvietą. — Parašė kun. prof. Bučys	25c.
Ar Yra Pragas? — Parašė kun. Pr. Schouppes, vertė kun. Pel. Martišius	30c.
Aušrelė. — Dramatiška vienoje veikmėje operetė. Parašė Pranas. Kaina	10c.
Amerikos Dovanos Lietuvoje. — Komedijs penkių aktų iš naujausių laikų. Parašė V. K. Kaina	20c.
Ar Katalikas Gali Buti Socialistų? — Drama. Parašė V. K.	50c.
Ar Esi čia Mano Jėzu? — Drama. Parašė V. K.	10c.
Ar Yra Dievas. — Vertė K. Giedrutis. Kaina	5c.
Apmąstymai Visiems Metams. — Dvejose dalyse. Kaina	\$3.00
Atstovas Ralys, Apsysala. — Vertė Nemunas	40c.
ABC Pradžiamokslis. — Kaina	30c.
A. Skech of Lithuanian Nation. — Parašė J. Gabrys	10c.
Botanikos Vadovėlis. — Vertė V. Vilkaitis. — Jame telpa 136 piešiniai. Kaina	50c.
Biblijos Tirtinotojai. — Vertė M. M. T. Kaina	10c.
Blogi Kudikių Papročiai. — Sutašė Dr. A. L. Graičiūnas	20c.
Broliai Pirmyn Tiesos Keliu. — Parašė Uosis	10c.
Braižinėliai. — Parašė Skrusdė	45c.
Dvasiškojo Gyvenimo Malonumas. — Vertė kun. V. Kulikauskas	20c.
Dvasiškojo Gyvenimo Vadovėlis. — Iš Francezų kalbos vertė kun. A. Staniukynas	75c.
Duonelaičio raštai.	\$1.00
Fabijolė. — Audeklo apdaruose.	\$1.50

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY
2334 South Oakley Avenue Chicago, Illinois

Columbia LIETUVIŠKI REKORDAI

VELYKŲ LAIKAS TAI MUZIKOS LAIKAS.

Kas geriau gali pritikti Velykų linksmyboms, kai muzika! Tegul Columbia Rekordai ant Grafonolos suteikia jums Velykų linksmybę jūsų namuose. Išgirk vėliausius Columbia Rekordus Lietuvių kalboj už Balandžio mėnesį.

10 Inch — 75c.

E-7478 Vos tik mėnulis. Gegužinė daina. Mišras Kvartetas.	E-7479 Viena mergytė. Valcas. Mergužė elks pas mane. Polka. Ork. "Kaujas".
E-7257 Du ubagu. Ubagėlis. Plienunas ir Lušnakojs.	E-7092 Jonas mokina kariauti. Pas fotografa. Geležlunas ir Bukšnaitis.
E-7026 Lietuviška polka. Per virtute. Polka. Armonika solo.	E-4915 Deržely elyvu. Jėzu Kristau malon. J. Butėnis, basso.
E-4914 Linksma diena mums nuš. Pulkim ant kelių. J. Butėnas, basso.	E-4796 Nedėlios rytą. Polka. Del musų jaunimo. Polka. Orkestra.
E-3842 Svetka Maria. Ave Maria. (Lotyniška). Soprano solo.	E-1246 Giesnė į Panėlę Švenč. Bradunienė, soprano. Ave Maria. Cello solo.

Paprašykite jusų pardavėjo DYKAI katalogo ir dadėjimų.

Žiūrėkit kad butų Columbia Vaizbaženklis ir paminėk numerius Columbia Rekordų —

Columbia Lietuviški rekordai yra tikrai Lietuviški, padaryti Lietuviškų artistų.

Cash Registeriai

NAUJI IR VARTOTI

Kuomet matyti pirkti Cash Registerį, be abejonės tuojais pamaniau apie "National". The National Cash Register Company turi tikrai vieną ofisą Chicagoj, 172 North Michigan Ave., tarpe Lake ir Randolph. Tenais rasite pilną stocką Naujų ir Vartotų Registerių. Prieš pirkiant atėik ir apžiūrėk mūsų stocką. Visi registeriai yra garantuojami Musų Taisyms Skyrius visuomet jums patarnaus.

The National Cash Register Company
172 North Michigan Avenue Telefonas Randolph 4600
Tarpe Lake ir Randolph. Tikrai vienas ofisas Chicagoj.